

Brüssel, 22. november 2019
(OR. en)

14254/19

SOC 752
GENDER 53
EMPL 570
ANTIDISCRIM 46

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Sooliselt võrdõiguslikud majandused ELis: edasised sammud – nõukogu järelduste eelnõu

---

Eesistujariik koostas lisatud järelduste eelnõu teemal „Sooliselt võrdõiguslikud majandused ELis: edasised sammud.

Need järeldused koostati, tuginedes sotsiaalküsimuste töörühmas 12. novembril toimunud arutelu tulemustele ning mitteametlikule kirjalikule konsulteerimisele, mis leidis aset 13.–19. novembril 2019.

Alaliste esindajate komiteel palutakse edastada lisas esitatud järelduste eelnõu 10. detsembril 2019 kokku tulevale tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogule vastuvõtmiseks.

**SOOLISELT VÕRDÕIGUSLIKUD MAJANDUSED ELis: EDASINE TEGEVUS
KOKKUVÕTE PEKINGI TEGEVUSPROGRAMMI RAKENDAMISEST 25 AASTA
JOOKSUL**

Eelnõu: Euroopa Liidu Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate järeldused Pekingi tegevusprogrammi rakendamisel liikmesriikides ja ELi institutsioonides tehtud töö läbivaatamise kohta

1. **TUNNISTADES**, et naiste ja meeste võrdõiguslikkus on üks Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 ja artikli 3 lõikes 3, Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 8 ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 23 sõnaselgelt märgitud Euroopa Liidu ühistest aluspõhimõtetest;
2. **KINNITADES VEEL KORD**, kuivõrd tähtis on tagada naiste ja meeste võrdsed võimalused ning täielikult edendada, kaitsta ja austada kõikide naiste ja tütarlaste võimalust kasutada kõiki inimõigusi ja põhivabadusi, mis on universaalsed, jagamatud, üksteisest sõltuvad ja omavahel seotud ning on väga olulised naiste ja tütarlaste mõjuvõimu suurendamiseks ning rahu, julgeoleku ja arengu edendamiseks. ÜRO naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise konventsiooni (CEDAW) täielik elluviimine ja Pekingi tegevusprogrammi jõuline rakendamine ELi sise- ja välispoliitikas on selle protsessi ja lähenemisviisi lahutamatu osa;
3. **TULETADES MEELDE**, et soolist võrdõiguslikkust, sealhulgas võrdset kohtlemist ja võrdseid võimalusi ning võrdse tasu maksmist võrdväärse töö eest, samuti töö- ja eraelu tasakaalu tunnustatakse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni poolt 17. novembril 2017. aastal välja kuulutatud Euroopa sotsiaalõiguste samba 2. ja 9. põhimõttes;

4. **RÕHUTADES**, et sooline võrdõiguslikkus on heaolumajanduse lahutamatu osa, mis tõstab esile heaolu ja majanduskasvu vastastikku tugevdavat olemust, ning et sooline võrdõiguslikkus ning naiste ja tütarlaste õiguste edendamine, kaitse ja teostamine on õiglase ja kaasava kestliku arengu eeltingimused ning olulised väärtused ja eesmärgid ka eraldiseisvalt;
5. **RÕHUTADES**, kui oluline on jätkata paralleelse lähenemisviisiga soolisele võrdõiguslikkusele, mis on loodud olulise ülemaailmse strateegiana soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks Pekingi tegevusprogrammis, ühendades omavahel soolise aspekti süstemaatilise integreerimise kõikidesse ELi poliitikavaldkondadesse ja tegevustesse (soolõimimine) ja erimeetmed;
6. **RÕHUTADES**, et majandus- ja eelarvepoliitika võib naisi ja mehi erinevalt mõjutada ning et oluline on neid poliitikaid süstemaatiliselt hinnata, võttes arvesse soolist võrdõiguslikkust ning prognoositavat mõju naistele ja meestele, tüdrukutele ja poistele;
7. **ARVESTADES**, et 2020. aasta on soolise võrdõiguslikkuse ja naiste õiguste seisukohast oluline ajahetk, kuna rahvusvaheline üldsus tähistab Pekingi deklaratsiooni ja tegevusprogrammi vastuvõtmise 25. aastapäeva ning naisi, rahu ja julgeolekut käsitleva ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1325 20. aastapäeva. Lõpuni jõuavad mitmed soolise võrdõiguslikkuse seisukohast olulised strateegilised raamistikud, sealhulgas Euroopa soolise võrdõiguslikkuse pakt (2011–2020), komisjoni „Strateegiline kohustus soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks aastatel 2016–2019“ ja ELi soolise võrdõiguslikkuse teine tegevuskava „Sooline võrdõiguslikkus ja naiste mõjuvõimu suurendamine: naiste ja tütarlaste elu muutmine ELi välissuhete kaudu aastatel 2016–2020“;

8. **TULETADES MEELDE**, et sooline võrdõiguslikkus on ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 eesmärkide saavutamisel kesksel kohal ning et EL on pühendunud tegevuskava 2030 soolisele mitmekesisusele suunatud rakendamisele, järelmeetmetele ja läbivaatamisele nii oma sise- kui ka välistegevuses, ning **VÕTTES TEADMISEKS** komisjoni aruteludokumendi „Euroopa kestliku arengu saavutamine aastaks 2030“ ja nõukogu järeldused „Veelgi kestlikuma liidu saavutamine aastaks 2030“ kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamise kohta ELis. Sootundlik keskkonna- ja kliimapoliitika ning naiste võrdne osalemine otsuste tegemisel edendavad nii soolist võrdõiguslikkust kui ka kliimamuutuste vastu võitlemise tõhusust;
9. **VÕTTES TEADMISEKS** Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE) aruande: „Peking +25: Pekingi tegevusprogrammi ELi liikmesriikides rakendamise viies läbivaatamine“, milles esitatakse peamised suundumused, praegused edusammud ja peamised väljakutsed soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas ELis;
10. **TUNNISTADES**, et teatavates valdkondades, nagu töö- ja eraelu tasakaalustamise direktiivi vastuvõtmine, naiste osakaalu suurendamine suurettevõtete juhtorganites, vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate naiste ja meeste arvu vähendamine ning soolõime parandamine ELi välistegevuses, on tehtud edusamme. See kajastab ELi ja selle liikmesriikide pühendumust Pekingi tegevusprogrammi rakendamisele;
11. **RÕHUTADES**, et samal ajal kui vanad väljakutsed on alles, kerkivad esile uued. Soolise võrdõiguslikkuse eesmärged ei ole täielikult saavutatud. Nende probleemide lahendamiseks on vaja jätkuvaid jõupingutusi nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil, et tagada tõhus soolise võrdõiguslikkuse poliitika ja soolõime ning naiste õiguste täielik teostamine.

- a) ELis püsivad olulised soolised palga- ja pensionilõhed ning seetõttu seisavad naised jätkuvalt silmitsi väiksema majandusliku sõltumatusega kui mehed.¹ Sooline lõhe ELi tööhõives on endiselt väga suur.² Tööturul osalevate naiste jaoks on töökohad suurema tõenäosusega ebakindlad ja ajutised ning paljudel juhtudel on tegemist mittevabatahtliku osaaajatööga. Siiski võib osaaajatöö olla naiste ja meeste jaoks ka valitud võimalus tööturul osalemiseks ja heaolu suurendamiseks.
- b) Naised on süstemaatiliselt suurema tõenäosusega vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus kui mehed ning sellel on negatiivne mõju nende heaolule, eriti kui nad hoolitsevad laste eest ilma partnerita või kui nad on vanemaealised. Samuti mõjutavad kliimamuutused suurema tõenäosusega naisi kui mehi ning nad on kütteostuvõimetuse suhtes haavatavamad. Eelarve konsolideerimine ja avaliku sektori käimasolevad reformid on ebaproportsionaalselt mõjutanud majandussektoreid, kus domineerivad naised.
- c) Naiste ja meeste vaheline majanduslik ebavõrdsus tuleneb paljudel juhtudel hoolduskohustuste ja majapidamistöode ebavõrdsest jaotusest. Hoolduskohustused hoiavad ELis tööturult eemal 7,7 miljonit naist ning enamikku perekondlikel põhjustel võetud puhkusest kasutavad endiselt naised. Lüngad koolieelsete haridus- ja hooldusteenuste ning pikaajalise hoolduse teenuste pakkumises, taskukohasuses ja kvaliteedis takistavad tõsiselt naiste võimet tööelus täielikult ja võrdselt osaleda. Peamiselt naiste poolt tehtava tasustamata hooldustöö panus majanduskasvu on endiselt suures osas nähtamatu.

---

¹ 2017. aastal oli sooline palgalõhe 16,0 % ja sooline pensionilõhe 34,8 % (üle 65-aastased pensionärid).

² Sooline tööhõivelõhe oli 2017. aastal 11,5 protsendipunkti.

- d) Sooline vägivald on miljonite ELis elavate naiste ja tütarlaste jaoks jätkuvalt süngere reaalsus³. Naiste- ja tütarlastevastane vägivald on soolise ebavõrdsuse tõsine ilming ja inimõiguste rikkumine, millega kaasnevad mõõtmatud inimkannatused. Samuti on see märkimisväärne kulu majandusele ja ühiskonnale.
- e) Naised on jätkuvalt alaesindatud kõigis Pekingi tegevusprogrammi raames jälgitavates otsustamisvaldkondades, sealhulgas poliitika ja ettevõtluse valdkonnas. Kuigi naiste osakaal otsuste tegemisel on alates 2013. aastast suurenenud, eelkõige seadusandlike meetmete võtmise abil, on üldine edasimineku olnud aeglane.
- f) Viimastel aastatel on esile kerkinud uued väljakutsed. Vaatamata oma positiivsele potentsiaalile tööelus võivad automatiseerimine ja digitaliseerimine veelgi kahjustada naiste positsiooni tööturul, näiteks seetõttu, et IKT-alases hariduses ja IKT-erialadel on endiselt suhteliselt vähe naisi, või soolise kallutatuse tõttu, mis on teadlikult või alateadlikult integreeritud algoritmidesse ja tehisintellekti, suurendades seega soolise digitaalse lõhe ohtu. Lisaks kogevad naised ja tütarlapsed ebaproportsionaalselt palju kübervägivalda, sealhulgas ahistamist internetis, küberkiusamist ja seksistlikku vihakõnet.
- g) Soolõime ELi poliitika eri valdkondades, sealhulgas strateegia „Euroopa 2020“ ja Euroopa poolaasta rakendamisel, on killustatud ning sellel puudub järjepidevus ja süstemaatiline lähenemisviis. Soolõime vahendeid, nagu soolise mõju hindamine või sooteadlik eelarvestamine, kasutatakse ELis ja selle liikmesriikides harva ning sooliselt eristatud andmete kogumisel, analüüsimisel ja poliitikas kasutamisel esineb puudusi;

---

³ ELis on iga kolmas naine (33 %) kogenud alates 15. eluaastast füüsilist ja/või seksuaalvägivalda. Üks naine viiest (22 %) on kogenud seda liiki vägivalda oma lähedase partneri poolt. Üks naine 20st (5 %) on kas partneri või kellegi teise poolt vägistatud. Üks naine viiest (18 %) on kogenud jälitamist. Iga teine naine (45–55 %) on kogenud seksuaalset ahistamist.

12. **RÕHUTADES** kodanikuühiskonna organisatsioonide, sealhulgas naisorganisatsioonide ja naissoost inimõiguste kaitsjate rolli naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse edendamisel ning seda, kui oluline on jätkuv koostöö kodanikuühiskonnaga Pekingi tegevusprogrammi eesmärkide saavutamiseks;
13. **VÕTTES TEADMISEKS** tulemusi, mis saavutati 30. septembril ja 1. oktoobril 2019 Helsingis toimunud kõrgetasemelisel konverentsil „Europe for Gender Equality? Taking Stock – Taking Action“, kus osalejad rõhutasid vajadust kinnitada poliitilist pühendumust soolisele võrdõiguslikkusele ELis ning tugevdada soolõime tõhusat rakendamist, sealhulgas majandus- ja eelarvepoliitikas;
14. **PIDADES TERVITATAVAKS** nelja uut näitajat,⁴ mille EIGE pakkus välja oma 2018. aasta aruandes Pekingi tegevusprogrammi ELi liikmesriikides rakendamise läbivaatamise kohta, pealkirjaga „Sooline võrdõiguslikkus ja noored: digitaliseerimisega kaasnevad võimalused ja ohud“,⁵ milles keskenduti *digioskustele, enesekindlusele digitehnoloogia kasutamisel, interneti kasutamisele kodaniku- või poliitiliseks osalemiseks ning küberkiusamisele*.

---

⁴ Uued näitajad määrava tähtsusega valdkonna L: „Tütarlapsed“ seireks. Määrava tähtsusega valdkonna L: „Tütarlapsed“ seireks kasutatavate näitajate täielik loetelu on esitatud I lisas. Täpsema teabe saamiseks vt dok 14348/18 ADD 2.

⁵ Dok 14348/18 ADD 2. Kommenteeritud kokkuvõtte on esitatud dokumendis 14580/18 ADD 1.

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

KUTSUB LIIKMESRIIKE ÜLES, kooskõlas nende pädevustega ning võttes arvesse riiklike olusid ning austades sotsiaalpartnerite rolli ja autonoomiat,

15. tugevdama avaliku sektori soolise võrdõiguslikkuse struktuuride tõhusust, paigutades need riigi valitsemisel võimalikult kõrgele tasandile ning andes neile tugevad ja selgelt määratletud volitused ning piisavad inimressursid ja rahalised vahendid, ning tagama riiklike soolise võrdõiguslikkuse strateegiate tõhus rakendamine ja piisav rahastamine, sealhulgas soolõime kõigis poliitikavaldkondades ja konkreetsed meetmed. Edendama soolõime valdkonnaülese koordineerimise tõhusat toimimist, et tõhustada võrgustike loomist ja koostööd;
16. tugevdama poliitilist pühendumust soolõimele ning sellega seotud aruandekohustust ja suutlikkust ning kaaluma soolise mõju hindamise ja/või sooteadliku eelarvestamise väljatöötamist kõigis asjaomastes poliitikavaldkondades, sealhulgas majandus-, haridus-, tööhõive-, regionaal-, sotsiaal-, taristu-, keskkonna-, kliima- ja innovatsioonipoliitikas, et teha tõhusamalt kindlaks jätkuvad soolised erinevused, lahendada olemasolevad probleemid ning tugevdada teadmistepõhist poliitikakujundamist ja otsuste tegemist;
17. võtma meetmeid, et ennetada seksismi ja selle ilminguid avalikus ja erasfääris ning võidelda nende vastu, ning julgustama asjaomaseid sidusrühmi rakendama asjakohaseid õigusakte, poliitikat ja programme kõikides sektorites;

18. suurendama jõupingutusi naiste- ja tütarlastevastase vägivalla kõigi vormide kaotamiseks, rakendades terviklikumat lähenemisviisi vägivalla kõigi vormide ennetamisele ja selle eest vastutusele võtmisele, sealhulgas vägivalla toimepanijatele suunatud raviprogrammidele, ning kõigi ohvrite kaitsele, ning jätkama tööd naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamisel ja selle vastu võitlemisel, rakendades selles valdkonnas asjakohaseid rahvusvahelisi õigusakte, sealhulgas vajaduse korral ÜRO konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta, ÜRO deklaratsiooni naistevastase vägivalla kaotamise kohta, Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni ning Euroopa Nõukogu inimkaubanduse vastu võitlemise konventsiooni;

KUTSUB EUROOPA KOMISJONI JA LIIKMESRIIKE ÜLES, kooskõlas nende vastavate pädevustega ning austades sotsiaalpartnerite rolli ja autonoomiat,

19. tõhustama soolist võrdõiguslikkust, naiste ja tütarlaste mõjuvõimu suurendamist ning naiste ja tütarlaste kõigi inimõiguste täielikku kasutamist poliitilise prioriteedina ELi ja liikmesriikide tasandil ning nii sise- kui ka välispoliitikas, sealhulgas edendades aktiivselt kõrgetasemelist poliitilist dialoogi soolise võrdõiguslikkuse küsimustes ELi tasandil ja kõrgeimal poliitilisel tasandil;
20. tugevdama seost ELi soolise võrdõiguslikkuse poliitika ja ELi rahvusvaheliste kohustuste, eelkõige Pekingi tegevusprogrammi ja ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamise vahel ning arendama sünergiat Pekingi tegevusprogrammi ja kestliku arengu tegevuskava 2030 ELi järelmeetmete vahel;
21. tõhustama soolise võrdõiguslikkuse poliitikat, sealhulgas tugevdades paralleelset lähenemisviisi soolise võrdõiguslikkuse edendamisele ning vajalikke struktuure ja protsesse ELi ja liikmesriikide tasandil, et kiirendada edusamme Pekingi tegevusprogrammis sätestatud eesmärkide saavutamisel;
22. suurendama pühendumust edendada soolist võrdõiguslikkust ja naiste mõjuvõimu suurendamist, eelkõige Pekingi +25 läbivaatamise käigus kindlaks määratud valdkondades;

- a) rakendama konkreetseid ja tõhusaid meetmeid soolise tööhõive- ja palgalõhe kaotamiseks lisaks praegusele ELi soolise palgalõhe vähendamise tegevuskavale ning käsitlema ja jälgima nende meetmete mõju soolisele pensionilõhele, samuti tagama võrdse kohtlemise juurdepääsuks muudele hüvitistele;
- b) suurendama jõupingutusi naiste tööturul osalemise ja tööturul soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks, sealhulgas õiglaste töötingimuste loomiseks, ning julgustama naisettevõtlust, et edendada naiste majanduslikku sõltumatust ning jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu. Tagama parema tasakaalu naiste ja meeste töö- ja eraelu vahel, rakendades tõhusalt lapsevanemate ja hooldajate töö- ja eraelu tasakaalustamist käsitlevat direktiivi ning Barcelona eesmarke seoses lastehoiuteenustega. Samuti edendades tasustamata hoolduse ja majapidamistöödega seotud kohustuste võrdset jagamist naiste ja meeste vahel. Rõhutama naiste tasustamata töö panust majanduskasvu ja ühiskonda;
- c) analüüsima digitaliseerimise mõju soolisele võrdõiguslikkusele tööelus ning võtma seda arvesse tulevase poliitika kujundamisel. Suurendama jõupingutusi, et hõlbustada elukestvat õpet ning oskuste ja pädevuste omandamist, et vastata digitaliseerimisest ja uutest töövormidest tulenevatele väljakutsetele ja kasutada ära nende pakutavad võimalused. Jätkama tõhusate meetmete rakendamist, et käsitleda soolist eristamist hariduses ja koolituses kõikidel tasanditel, edendades võrdset juurdepääsu kõikidele haridusvaldkondadele ning eelkõige hõlbustades naiste ja tütarlaste juurdepääsu loodusteadustele, tehnoloogiale, inseneriteadustele ja matemaatikale ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogiale, samuti meeste ja poiste juurdepääsu haridus-, tervishoiu- ja heaoluvaldkondadele;

- d) kinnitama taas oma pühendumust soolise vägivalla, sealhulgas kübervägivalla kaotamisele kui Euroopa Liidu prioriteedile, ning seda, kui oluline on, et liikmesriigid rakendaksid ELi õiguses nõutud tõhusaid meetmeid. Võtma vajalikke meetmeid vägivalla ja ahistamise kaotamiseks töömaailmas. Julgustama mehi ja poisse täiel määral osalema muutuste läbiviijate ja nendest kasusaajatena, et kaotada kõik naiste ja tütarlaste vastase diskrimineerimise ja vägivalla vormid nii avalikus kui ka erasfääris, tegeledes soolise ebavõrdsuse algpõhjustega, nagu ebavõrdsed võimusuhted, soolised stereotüübid ja negatiivsed sotsiaalsed normid. Meeste naistevastase vägivalla lõpetamiseks peavad mehed ja poisid olema kaasatud vägivalla lõpetamise protsessi ja selles osalema;
- e) jätkama sihipäraste meetmete, sealhulgas vajaduse korral seadusandlike ja/või muude kui seadusandlike eesmärkide ja tähtaegade kehtestamist ja rakendamist, et parandada soolist tasakaalu poliitiliste ja majanduslike otsuste tegemisel, sealhulgas ELi institutsioonides;
- f) tagama soolõime tõhusa ja süstemaatilise rakendamise ja järjepidevuse kõigis poliitikavaldkondades, tugevdades soolõime praktilisi vahendeid, sealhulgas kehtestades soospetsiifilised eesmärgid ja näitajad, seadusandlike ja poliitiliste meetmete soolise mõju hindamise ning sooteadliku eelarvestamise, samuti läbi valdkonnaülestest koostöö- ja aruandlusmehhanismide soolõime jälgimiseks nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil;
- g) pöörama suuremat tähelepanu soolisele võrdõiguslikkusele Euroopa poolaasta protsessi eri etappides, sealhulgas töötades juba olemasolevate soolise võrdõiguslikkuse näitajatega ja vajaduse korral töötades välja uued näitajad, jätkates sooliselt eristatud andmete kogumise ja statistiliste meetodite arendamist ning soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas tehtud edusammude seire analüüsi;

23. tõhustama ja jätkuvalt toetama võrdõiguslikkust edendavate riiklike asutuste ja Euroopa võrdõiguslikkust edendavate asutuste võrgustiku (Equinet) tegevust, võttes arvesse komisjoni soovitusi võrdõiguslikkust edendavate asutuste standardite kohta;
24. tugevdama järjepidevat koostööd ja strateegilisi partnerlusi Euroopa ja riiklike sotsiaalpartnerite, kodanikuühiskonna organisatsioonide, naisorganisatsioonide, naissoost inimõiguste kaitsjate ja akadeemiliste ringkondadega, et edendada soolist võrdõiguslikkust ja töötada välja soolise võrdõiguslikkuse poliitikameetmeid;
25. kasutama korrapäraselt kõiki Pekingi tegevusprogrammi näitajaid, sealhulgas I lisas esitatud muudetud näitajaid edusammude süstemaatiliseks jälgimiseks, kasutades täielikult ära EIGE ja Eurostati tehtud tööd. Suurendama Pekingi näitajate tõhusat kasutamist ELi ja liikmesriikide soolise võrdõiguslikkuse poliitikas ja kõigis muudes asjaomastes poliitikavaldkondades ning püüdma teha kogu asjakohase statistika laialdaselt kättesaadavaks;
26. toetama sooliselt eristatud usaldusväärsete ja võrreldavate andmete koostamist ja analüüsi, sealhulgas EIGE ja Eurostati ning riiklike statistikaasutuste töö kaudu, et tugevdada teadmispõhist poliitikakujundamist;
27. võtma jätkuvalt igal aastal vastu komisjoni aruande ELi ja liikmesriikide tasandil soolise võrdõiguslikkuse ja soolõime valdkonnas tehtud edusammude jälgimiseks ning julgustama tulevasi nõukogu eesistujariike edastama seda Euroopa Ülemkogule. Kasutama käesolevat aruannet soolõime, sealhulgas sooteadliku eelarvestamise edendamiseks kõigi asjakohaste 2020. aasta järgsete poliitikaraamistike kontekstis ELis, sealhulgas Euroopa poolaasta kontekstis, ning ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 ja Pekingi tegevusprogrammi ELis rakendamise kontekstis,

KUTSUB EUROOPA KOMISJONI ÜLES:

28. seadma soolise võrdõiguslikkuse oma praegusel ametiajal (2019–2024) selge sõnaga poliitiliseks prioriteediks ja võtma vastu teatise, milles sätestatakse eraldiseisev kõrgetasemeline ELi soolise võrdõiguslikkuse strateegia 2019. aasta järgseks perioodiks, mis hõlmab nii konkreetseid meetmeid kui ka soolise aspekti integreerimist ELi poliitikasse ja tegevusse;
29. lõimima soolist aspekti süstemaatiliselt kõikidesse tulevastesse ELi strateegiatesse ja poliitikatesse, sealhulgas töötades välja sooteadliku eelarvestamise ning ELi seadusandlike ja poliitiliste meetmete soolise mõju hindamise, mis on soolõime peamised vahendid;
30. võtma konkreetseid meetmeid soolise aspekti integreerimiseks ELi majanduspoliitikasse kooskõlas poliitiliste kohustustega, mis on võetud Euroopa sotsiaalõiguste samba ja ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 raames, ning eelkõige strateegiale „Euroopa 2020“ ja Euroopa poolaastale järgnevasse strateegiatesse ja menetlustesse, sealhulgas tagades soolõime tõhusa rakendamise ja järelevalve;
31. püüdlema ambitsioonikalt soolise võrdõiguslikkuse poole, seades selle poliitiliseks prioriteediks kõigis ELi välissuhetes, ning keskendama 2020. aastal oma jõupingutused uuele ELi soolise võrdõiguslikkuse tegevuskavale.

Määrava tähtsusega valdkonna L: „Tütarlapsed“ seireks kasutatavate näitajate täielik loetelu⁶

Näitaja 1: Seksuaalelu ja suhete alane haridus: koolis seksuaalküsimustes antava hariduse näitajad (esimese ja teise taseme haridus)⁷

Näitaja 2: Ettekujutus oma kehast: tütarlaste ja poiste rahulolematuse oma kehaga⁸

Näitaja 3: 15-aastased tüdrukud ja poisid: tulemused matemaatikas ja loodusteadustes⁹

Näitaja 4: 15-aastaste tüdrukute ja poiste osakaal kõikidest ning parimatest sooritajatest loodusteadustes, kes kavatsevad 30-aastasena töötada teadusega seotud kutsealadel¹⁰

UUS Näitaja 5: Nende 16–19-aastaste noorte naiste ja meeste osakaal, kelle digioskuste tase on põhitasemest kõrgem

See näitaja koosneb neljast allnäitajast, millega mõõdetakse digioskusi neljas konkreetses valdkonnas:

- a) infooskus;
- b) suhtlusoskus;
- c) probleemilahendamise oskus;
- d) tarkvaraalne oskus.

UUS Näitaja 6: Nende 15–16-aastaste tütarlaste ja poiste osakaal, kes tunnevad end kindlalt teatavate ülesannete täitmisel digitehnoloogiaga

See näitaja koosneb kolmest allnäitajast:

- a) nende tütarlaste ja poiste osakaal, kes tunnevad end kindlalt digiseadmete kasutamisel, mida nad hästi ei tunne;
- b) nende tütarlaste ja poiste osakaal, kes arvavad, et nad võivad hakata probleemi digiseadmetega iseseisvalt lahendama,
- c) nende tütarlaste ja poiste osakaal, kes arvavad, et nad suudavad vajalikku uut tarkvara iseseisvalt paigaldada.

---

⁶ Üksikasjalikuma teabe saamiseks vt EIGE aruanne dokumendis 14348/18 ADD 2.

⁷ Olemasolev näitaja. Vt dok 9669/08.

⁸ Olemasolev näitaja. Vt dok 9669/08.

⁹ Olemasolev näitaja. Vt dok 15468/17.

¹⁰ Olemasolev näitaja. Vt dok 15468/17.

UUS Näitaja 7: Nende 16–19-aastaste noorte naiste ja meeste osakaal, kes kasutavad internetti osalemiseks ühiskonna- või poliitikaelus

UUS Näitaja 8: Nende 15-aastaste tütarlaste ja poiste osakaal, kes on vähemalt üks kord kogunud küberkiusamist seoses sõnumi või pildiga

See näitaja koosneb kahest allnäitajast:

- a) nende 15-aastaste tütarlaste ja poiste osakaal, kes on vähemalt üks kord kogunud küberkiusamist seoses sõnumiga (s.o saanud õelaid kiirsõnumeid, seinapostitusi, e-kirju või tekstisõnumeid);
- b) nende 15-aastaste tütarlaste ja poiste osakaal, kes on vähemalt üks kord kogunud küberkiusamist seoses pildiga (s.o ebameeldivate või kohatute piltide loata postitamine veebis).

Seotud dokumendid**1. ELi institutsioonidevahelised viited:**

- Euroopa sotsiaalõiguste sammas
https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/social-summit-european-pillar-social-rights-booklet_en.pdf

2. Nõukogu

Kõik nõukogu järeldused, mis on Pekingi tegevusprogrammi läbivaatamise kohta¹¹ vastu võetud, ja muud nõukogu järeldused soolise võrdõiguslikkuse ja muude teemade kohta, eelkõike allpool loetletud dokumendid:

- nõukogu 7. märtsi 2011. aasta järeldused Euroopa soolise võrdõiguslikkuse pakti (2011–2020) kohta (ELT C 155, 25.5.2011, lk 10);
- nõukogu 16. juuni 2016. aasta järeldused „Vastus komisjoni strateegilisele kohustusele soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks“ (dok 10416/16);
- nõukogu 8. detsembri 2016. aasta järeldused „Naised ja vaesus“ (dok 15409/16);
- nõukogu 3. märtsi 2017. aasta järeldused „Naiste ja meeste oskuste parandamine ELi tööturul“ (dok 6889/17);
- nõukogu 7. detsembri 2017. aasta järeldused „Tõhustatud meetmed horisontaalse soolise segregatsiooni vähendamiseks hariduses ja tööhõives“ (dok 15468/17);
- nõukogu 13. juuni 2019. aasta järeldused „Soolise palgalõhe kaotamine: peamised põhimõtted ja meetmed (dok 10349/19);
- nõukogu 9. aprilli 2019. aasta järeldused „Veelgi kestlikuma liidu saavutamine aastaks 2030“ (dok 8286/19).

---

¹¹ http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/tools/statistics-indicators/platform-action/index_en.htm

3. Eesistujariikide kolmik

- Eesistujariikide kolmiku deklaratsioon soolise võrdõiguslikkuse kohta, mille allkirjastasid Rumeenia, Soome ja Horvaatia (15. märts 2019).
- Ühisdeklaratsioon „Sooline võrdõiguslikkus Euroopa Liidu prioriteedina praegu ja tulevikus“. Selle esitas eesistujariikide kolmik (Austria, Eesti ja Bulgaaria) ELi soolise võrdõiguslikkuse küsimustega tegelevate ministrite mitteametlikul kohtumisel Viinis 12. oktoobril 2018.

4. Euroopa Komisjon

- Komisjoni talituste töödokument „Strateegiline kohustus soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks aastatel 2016–2019“ (SWD(2015) 278 final)
- 2019. aasta aruanne naiste ja meeste võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus“, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/aid_development_cooperation_fundamental_rights/annual_report_ge_2019_en.pdf.
- Aruteludokument: „Euroopa kestliku arengu saavutamine aastaks 2030“, https://ec.europa.eu/commission/files/reflection-paper-towards-sustainable-europe_en
- 22. juuni 2018. aasta soovitus võrdõiguslikkust edendavate asutuste standardite kohta (C(2018) 3850 final)
- ELi tegevuskava soolise palgalõhe vähendamiseks (2017–2019)

5. Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE)

- EIGE aruanne “Peking +25: Pekingi tegevusprogrammi rakendamisel ELi liikmesriikides tehtud töö viies läbivaatamine” (12595/19 ADD 2)
- EIGE aruanne „Sooline võrdõiguslikkus ja noored: digitaliseerimisega kaasnevad võimalused ja ohud“ (14348/18 ADD 2)

6. Muud viited

- Konventsioon naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta (CEDAW), <https://www.ohchr.org/Documents/ProfessionalInterest/cedaw.pdf>
- Euroopa Nõukogu inimkaubanduse vastu võitlemise konventsioon, <https://www.coe.int/fr/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168008371d>
- Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalda ja perevägivalda ennetamise ja tõkestamise konventsioon, <https://www.coe.int/fr/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168008482e>
- Euroopa Nõukogu soovitus CM/Rec(2019)1 seksismi ennetamise ja selle vastu võitlemise kohta
- Deklaratsioon naistevastase vägivalda kaotamise kohta, <http://www.un-documents.net/a48r104.htm>
- Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet, „Naistevastane vägivald: kogu ELi hõlmav uuring 2014“
- Eesistujariigi 6. detsembri 2018. aasta järeldused soolise võrdõiguslikkuse, noorte ja digitaliseerimise kohta (dok 15308/18)
- Meeste ja naiste võrdsete võimaluste nõuandekomitee: Arvamus teemal „Soolise võrdõiguslikkuse poliitika pärast 2019. aastat – vanad ja uued väljakutsed ja prioriteedid“
- Pekingi deklaratsioon ja tegevusprogramm, https://www.un.org/en/events/pastevents/pdfs/Beijing_Declaration_and_Platform_for_Action.pdf
- Deklaratsioon naiste osalemise kohta digitaalvaldkonnas (WID)